

Minnesanteckningar Kollektivtrafik- och regionalt utvecklingsforum 2022-06-17

Inledning

Forumets ordförande Stina Höök och Jesper Johansson, Region Värmland, hälsar välkommen till dagens möte.

Upprop och presentationsrunda av närvarande

Deltagarna presenterar sig för varandra.

Val av en vice ordförande

Per Lawén, Forshaga kommun, utses till vice ordförande för forumet.

Information om forumets syfte, Kollektivtrafiknämnden och Regionala utvecklingsnämnden

Jenny Wallménus Höög, regional utvecklingsstrateg, informerar om samverkansstrukturen i Värmland mellan regionen och kommunerna sedan regionbildningen 2019. För att säkerställa väl fungerande samverkan med den nya strukturen beslutades om ett samverkansavtal. Enligt en utvärdering av detta avtal rekommenderades bland annat att en struktur med sakområdesforum bildas. Följande sakområdesforum har beslutats:

- Hälso- och sjukvårdsforum
- Kollektivtrafik- och regionalt utvecklingsforum
- Kultur- och bildningsforum

Utöver sakområdesforum finns sedan tidigare följande delar av samverkansstrukturen:

- Värmlandsrådet
- Ordföranderådet
- Direktörsberedning

Inget av dessa är kommunalrättsliga samverkansorgan och fattar därför inte beslut i formell mening. Däremot kan Värmlandsrådet och Ordföranderådet göra ställningstaganden, som inte är juridiskt bindande.

Utöver de ovan nämnda organen finns även olika yrkesnätverk.

Jesper Johansson, ordförande för forumet samt Kollektivtrafiknämnden, och Lena Thorin, bitr. trafikdirektör, informerar om Kollektivtrafikens verksamhetsområde inom Region Värmland. All allmän kollektivtrafik i Värmlands län ansvaras sedan regionbildningen för av Kollektivtrafiken inom Region Värmland. Detta gör det möjligt att skapa bra förutsättningar för medborgarna att resa hållbart. Kollektivtrafiken arbetar utifrån det Regionala trafikförsörjningsprogrammet som är en handlingsplan till Värmlandsstrategin. Målet för Kollektivtrafiken är att bidra till ett smart och hållbart resande. Det innebär ett kreativt arbetssätt för att hitta nya lösningar och tjänster som möter medborgarnas behov. Här är den digitala utvecklingen tillsammans med utveckling av trafiksystemet en viktig del. För att Kollektivtrafiken ska lyckas med det nya uppdraget och möta medborgarnas behov är samverkan med kommunerna viktig.

Stina Höök, ordförande för forumet samt Regionala utvecklingsnämnden, och Jenny Wallménus Höög, Regional utvecklingsstrateg, informerar om Regional utvecklings verksamhetsområde inom Region Värmland. Sedan regionbildningen arbetas det utifrån den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) Värmlandsstrategin. Länsstyrelsen har ett visst ansvar, men i stort sett allt ansvar har flyttats till regionerna, för att medborgarna ska kunna välja sina representanter och påverka. Det är många aktörer som är med och påverkar regional utveckling.

Regioner har ett territoriellt ansvar. Regionerna hade tidigare olika ansvarsområden i olika län. Nu för tiden har alla mer eller mindre samma i hela landet, vilket gör det enklare att samlas och påverka genom Sveriges Kommuner och Regioner - SKR. Region Värmland kan kortfattat sägas arbeta genom tre "P", nämligen:

- Processer
- Pengar
- Påverkansarbete

Processer, samverkan med kommuner, näringsliv, ideell sektor och universitetet, länsstyrelsen och andra regioner för att utveckla Värmland.

Pengar från regionen, pengar från staten.

Påverkansarbete för Värmlands bästa. Här är grunden ett konsensustänk och infrastrukturplanen är en aktuell fråga just nu. Arbetet sker tillsammans med kommuner, riksdagsledamöter och företag. Politisk påverkan sker gentemot bland annat staten och EU. Allt som görs grundas i Värmlandsstrategin.

Hela Region Värmland har ansvar för regional utveckling, men Regionala utvecklingsnämnden - RUN ansvarar för att samordna. Det är många författningar som styr. Även regionala dokument såsom regionplan och nämnpplan. Nationell strategi för hållbar regional utveckling finns också. Det är viktigt att flera aktörer hjälps till att arbeta: kommuner, näringsliv, ideell sektor och universitetet.

Diskussion om vilka förväntningar som finns

Deltagarnas inspel grupperas i fem kategorier:

- Gemensam bild (33 inspel)
- Fokus på Värmlands perspektiv (11 inspel)
- Parternas olikheter är en styrka (11 inspel)
- Konkreta resultat (6 inspel)
- Effektivt arbetssätt (5 inspel)

Gemensam bild:

Det är viktigt att forumet får inspel från alla 17 deltagande organisationer för att skapa samsyn kring vad Värmland vill. Detta innebär fungerande dialoger där deltagarna är närvarande, engagerade och känner sig hörda. För att detta ska fungera krävs en bra förankring i kommunerna. En viktig del är även ett löpande informationsutbyte med frågor som berör både kommuner och region, på både kort och lång sikt. Detta gör det möjligt att på ett tidigt skede identifiera svåra frågor för att kunna lösa dem, men också att hitta de frågor där vi är överens för att kunna arbeta vidare med dem.

Fokus på Värmlands perspektiv:

För att vara med att stärka Värmlands röst bör vi fokusera på regionövergripande utvecklingsfrågor som berör alla 17 parter. Som ett led i detta ska deltagarna kunna lämna förslag på frågor att ta upp. Ett fokus på Värmlands perspektiv innebär att vi kan behandla

frågor som är för omfattande för en enskild kommun och i stället uppnå ett samarbete som gynnar enskilda kommuner, flera kommuner och hela regionen.

Parternas olikheter är en styrka:

Det är bra om parterna kan lära av varandra och förmedla goda exempel och kunskap kring sina olika verksamheter och prioriteringar. För att uppnå detta behövs en ömsesidig förståelse för lokala utmaningar och för varandras olika roller. Att förmedla information om olika områden, de analyser som görs och aktuella gemensamma frågor är en viktig del av detta.

Konkreta resultat:

Forumet bör leda till konkreta resultat som kan redovisas. Detta kan ske genom att 3 årliga fokusfrågor utses. Exempel på sådana frågor är taxesättning, infrastrukturfrågor inom kollektivtrafiken och hur vi stöttar näringslivet med kompetensförsörjning.

Effektivt arbetssätt:

Det är viktigt att undvika dubbelarbete och att tydliggöra roller för att samarbetet ska bli bra. Som ett led i detta kan flaskhalsar och skavvytor identifieras för att samarbetet ska bli mer effektivt och processerna mer säkra.

Diskussion om forumets former och organisering

Deltagarnas inspel grupperades i sex kategorier:

- Fysiska och digitala möten (7 inspel)
- Antal möten per år (6 inspel)
- Teman, samverkan och uppdelning (6 inspel)
- Deltagarnas ansvar (6 inspel)
- Dagordning och beredning (4 inspel)
- Övriga inspel (4 inspel)

Fysiska och digitala möten:

Deltagarna vill se både fysiska och digitala möten. Digitala möten via Teams kan också sammanställas om det händer någonting oförutsett. Det nämns att hälften av mötena kan vara fysiska och hälften digitala. Uppdelningen mellan fysiska och digitala möten kan vara sådan att de fysiska är heldagar med djupare diskussioner och de digitala kortare för att informera och samråda.

Antal möten per år:

4 gånger per år enligt 4 inspel, 2 gånger per år enligt 2 inspel.

Teman, samverkan och uppdelning:

Det går att ha olika teman på mötena där sammansättningen av deltagare varierar på vad som ska diskuteras. Forumet kan ha olika arbetsgrupper med olika fokus. Forumet kan samordnas med andra forum kring gemensamma frågor. Detta kan även ske gentemot kommunala nämnder/verksamheter och utom länet såsom exempelvis Norge.

Deltagarnas ansvar:

Det åligger deltagarna att förankra forumets diskussioner och information hos sina respektive organisationer, och som en del av detta föra upp relevanta frågor till forumet. Den organisation som utser en deltagare ansvarar för att den på ett relevant sätt kan bidra till forumets arbete. Det funderas kring hur kunskap ska överföras från nuvarande till kommande deltagare och hur det ska bli en bättre uppslutning på mötena.

Dagordning och beredning:

Det bör hållas regelbundna möten med tydliga dagordningar. Beredningsmöten bör hållas inför mötena där ordförandena, vice ordförande och ansvariga tjänstepersoner deltar. Det bör dokumenteras vad vi enas om. Varje deltagare bör ha med sig förberedda frågor till mötena.

Övriga inspel:

Det är bra om de olika forumens möten hålls samma dag, så länge deltagarna inte blir dubbelbokade.

Den nuvarande organisationen är bra.

Det är viktigt med uppföljning både före och efter mötena.

Det bör inte deltaga fler personer under mötena än vad det gjorde under det första.

Pågående och kommande remisser

Stina Höök, ordförande för forumet samt Regionala utvecklingsnämnden, och Mattias Landin, regional utvecklingsstrateg informerar om pågående och kommande remisser som skickas till kommunerna från Regionala utvecklingsnämnden – RUN eller Kollektivtrafiknämnden – KTN.

Pågående remisser (Region Värmland)

Regionala serviceprogrammet, som styr hur vi får kommersiell service i hela länet. I detta har RUN utgått från det program länsstyrelsen tidigare ansvarade för och som har omarbetats.

Handlingsplan för digital infrastruktur. Mobil uppkoppling viktig för olika samhällssektorer bland annat kollektivtrafiken och för att kunna ha en samhällsservice för att kunna bo och leva i hela Värmland. Det kommer jobbas med påverkansarbete kring detta. Brev ska skickas till Post- och telestyrelsen och Regeringen.

Kommande remisser (Region Värmland)

Tågstrategi. För tågtrafiken är det långa processer att planera och få fram tåg, därför är det bra att ta fram sådana strategier i god tid. Den behandlar den kollektiva tågtrafikens utveckling fram till och med 2040 i Värmland. Vad kan vi göra med befintlig fordonsflotta och infrastruktur, hur ska vi utveckla dem i framtiden? Ska enligt plan skickas ut i november.

Cykelplan. I höst ska arbetet inledas med en ny plan. Det finns en plan från 2014 om hur vi använder medel för att medfinansiera cykelvägar i Värmland. Sedan dess har det kommit fram nya metoder för att välja och prioritera bland satsningar. En potentialstudie som tittar på cykel- och vägnät. Var finns de stora flödena för förflyttning i länet. Hoppas kunna identifiera åtgärder. Klar om ett år.

Remisser från kommunerna

Det är viktigt att forumet även kan diskutera remisser från kommunerna. RUN svarade nyligen på en remiss från Kils kommun om deras översiktsplan, så detta går åt båda håll.

Det sker även en dialog med Säffles kommun om deras översiktsplan. Detta är intressant och spännande att vara med på. Hur får vi till en bra samhällsutveckling tillsammans? RV vill gärna arbeta med alla kommuner i länet.

Övriga aktuella frågor

Stina Höök, ordförande för forumet samt Regionala utvecklingsnämnden, och Mattias Landin, regional utvecklingsstrateg

Nationell plan för transportinfrastrukturen släpptes i måndags. Har jobbat med frågan länge. Nationell plan sträcker sig till 2033. Jobbet med nästa plan påbörjas nu.

Länstransportplan är en del av den nationella planen, där tillförs lite mer pengar, ungefär 8%. Då måste de åtta procenten läggas på någonting bra. Det hade varit bra med ett dubbelspår på Värmlandsbanan vilket inte blir av, men det ska göras en utredning tillsammans med Norge om sträckan Oslo – Stockholm. Där kanske man kan konstatera att det måste göras något åt flaskhalsen som Värmlandsbanan utgör. Fryksdalsbanan var inte med i planen.

Resvaneundersökning Värmland 2023. Gjordes senast 2014, skulle ha gjorts 2024 eftersom det brukar ske med intervaller på tio år. Örebro kommer snart att göra detta, därför kan vi samköra med dem och få mervärde med tanke på pendling osv över länsgränser. Undersökningen ska innefatta Värmland och Örebro län med fördjupning av Karlstads och Örebros tätorter. Örebro och Värmland upphandlar tillsammans. Det kommer gå att jämföra med tidigare undersökningar. Det bör hittas sätt att få upp svarsfrekvensen, vilket är en utmaning. Man svarar på undersökningen genom en resedagbok där man fyller i trafikslag och sträcka. Till viss del ställs det attitydfrågor också. Vill man ha en ytterligare detaljgrad i sin kommun kontaktar man Mattias Landin, regional utvecklingsstrateg, som kan ge mer information.

Anteckningar skrivna av

Sebastian Hardin
Nämndsekreterare Kollektivtrafiknämnden

Lena Thorin
Bitr. trafikdirektör

Jenny Wallménus Höög
Regional utvecklingsstrateg

Mattias Landin
Regional utvecklingsstrateg

Anteckningar justeras av

Stina Höök
Ordförande Kollektivtrafik- och
regionalt utvecklingsforum

Jesper Johansson
Ordförande Kollektivtrafik- och
regionalt utvecklingsforum

Per Lawén
Vice ordförande Kollektivtrafik- och
regionalt utvecklingsforum